

(8) ਪੂਰਵ-ਉਲੇਖਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਨਿਯਮਤ> Second16Ap ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹਨ। ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰਰਥਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

" HSB " ■ ' . " "

ਐਮ.ਐਮ. ਪੰਡੀ ਜੇ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1984 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1292

21 ਸਤੰਬਰ 1984

ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1984— ਧਾਰਾ 2(ਐਚ), 3, 7, 8, 10, 15 ਅਤੇ 16—ਅਪਰਾਧਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1974 ਦਾ II)—ਧਾਰਾ 438, 439 ਅਤੇ 439 ਦੇਸ਼ੀ-ਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ - ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ 'ਅੱਤਵਾਦੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(h)' ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ - ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ—ਇਕੱਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ—ਕੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਚ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਵਚਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅੱਤਵਾਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1984 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਿਆਦ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1) ਉਦੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਗਾਏ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਨਾਸਬ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ (ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ

ਸਮਝੇ, ਉਸ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ-ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਧਾਰਾ 2(h) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਜ਼ੋਨ ਜਾਂ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ, ਇਹ ਸਕੀਮ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਭੇਦ ਸਿਰਫ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਿੱਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰਾਂ ਉੱਤੇ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੬)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਇਕੱਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 438, 439 ਅਤੇ 439-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 15(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਤੇ 439-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5), ਧਾਰਾ 439-ਏ (ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ)

State of Punjab v. Piara Singh (M. M., Punchhi, J.)

ਅਤੇ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ.

(ਪਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10)।

ਕਰੇੜ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਐਸ. ਸੇਖੋਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 8 ਅਗਸਤ, 1984 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਪੀ.ਸੀ.

ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਕੋਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ■ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸਬੰਧਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਚਨਬੱਧ.

8. ਐਸ. ਸੰਧੂ, ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ. ਰਿਆੜ, ਐਡਵੋਕੇਟ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਐਚ.ਐਸ. ਸੰਧੂ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ. ਰੰਧਾਵਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਰ ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ.ਐਮ.ਪੰਡੀ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) 1984 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1292 ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ। ਸੰਖਿਆ 5033-M 1984 ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਅੱਤਵਾਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1984 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਉਸੇ ਨਾਮ ਦੇ ਐਕਟ (31 ਅਗਸਤ, 1984 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ. ਸੇਖੋਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਨੂੰ ਕਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 438, 439 ਅਤੇ 439-ਏ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿ ਸਟੇਟ' ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ 'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ 1984 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1292 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ

ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਪਈਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਕ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦੁਖੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਵਿੱਚ. ਨੰਬਰ 5033-ਐੱਮ ਆਫ 1984, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ

ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ: 100 ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 1984, ਥਾਣਾ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 2, ਜਲੰਧਰ, ਜੇ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਵਿਚ ਦੇਸ਼ੀਆਂ-ਜਵਾਬਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਬਾਅਦ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ 1984 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੇਤੀ ਉਰਫ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਨਾਲ ਲੰਗਰ ਵੰਡਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਮਗੜੀਆਂ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਜਲੰਧਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 2.30 ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਹਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਚਾਰੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਕੁਦਾਲ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਡੰਡਿਆਂ (ਡਾਂਗਾਂ) ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ। ਹਮਲਾ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਹਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੁੱਦੜ ਦਾ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜਤ ਦੀ 18 ਜੁਲਾਈ 1984 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਡੰਡੇ ਦੇ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੇਤੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋ-ਦੋ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਤਕਰਾਰ ਕਾਰਨ ਤੇਤੀ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਵੀ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਦੇਸ਼ੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਇਰਾਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੇਤੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਸੱਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ <। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ., ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੇਤੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐੱਚ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜੋ

State of Punjab v. Piara Singh (M. M., Punchhi, J.)

ਕਿ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਆਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਾਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।

(3) ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਖੇਤਰ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1984 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਉਸੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਐਕਟ ਹੈ, ਜੋ 31 ਅਗਸਤ, 1984 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਉਪਾਅ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“3(1) ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੰਨੇ ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, -

(a) ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ”

(ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਜ਼ੋਨ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਓ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਇਹ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

(2) ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਖੇਤਰ, ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।
ਮਿਤੀ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

- (a) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ

^

ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਹਿੱਸਾ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(h) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: -

- (i) "ਟੇਰੋਰਿਸਟ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-
- (ii) ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਡਰ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ; ਜਾਂ
- (iii) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ, ਨਸਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਖੇਤਰੀ ਸਮੂਹਾਂ ਜਾਂ ਜਾਤਾਂ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਾਉਣਾ; ਜਾਂ
- (iv) ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ;

(4) ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 23 ਜੁਲਾਈ, 1984 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ GSR-56 (F), ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 28 ਜਨਵਰੀ, 1984 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ 23 ਜੁਲਾਈ, 1985 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਜਲੰਧਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 28 ਜੁਲਾਈ, 1984 ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ

ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ।

ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਆਮ ਸਥਾਨ ਜਲੰਧਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵਿਸਫੋਟਕ ਐਕਟ, 1984, ਦਿ ਇੰਡੀਅਨ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਐਕਟ, 1885, ਦਿ ਇੰਡੀਅਨ ਰੇਲਵੇਜ਼ ਐਕਟ, 1890, ਵਿਸਫੋਟਕ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ, 1908, ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦ ਐਂਟੀ ਹਾਈਜੈਕਿੰਗ ਐਕਟ, 1982, ਸੀਆਈਵੀਆਈ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਐਕਟਾਂ ਦਾ ਦਮਨ, ਅਤੇ 'ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1984।

(5) ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿਚਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਾਂ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ 'ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ' ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉੱਥੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕੋਰਸ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਵ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗੈਰ-ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਸੀ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਈ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਆਰਡੀ ਆਈ ਇਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(6) ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(h) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ-ਉਤਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਆਦ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1) ਉਦੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਰਾਏ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ

ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; □□□ (ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇ। ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ-ਮੁਖੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਐਚ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਜਾਂ ਜ਼ੋਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ ii ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਜ਼ੋਨ ਜਾਂ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਏ. ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ. ਇਹ ਸਕੀਮ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਅੰਤਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਿੱਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰਾਂ ਉੱਤੇ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਨ। ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹਵਾ ਅਤੇ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਦੋਂ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਰੌਲੇ-ਰੱਪੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

(7) ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਹੈ, ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਦੇ, ਇੱਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਟ੍ਰਾਇਲਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ, ਇਸ ਧਾਰਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੰਬਿਤ ਸਨ; ਸਿਰਫ ਅਪਵਾਦ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ੀ, ਕੇਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 8(2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ, ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਓ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਪਾਸ ਕਰੇ। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤਕ ਹਨ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਗੈਰ-ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਗੈਰ-ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਓ।

(8) ਸੈਕਸ਼ਨ 10(1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤੇ, ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਰੰਗ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਾਫੀ, ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 308 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ

ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।

(9) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ, ਜਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ. ਕੇਸ ਸੈਕੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਉਸ ਲਈ ਚੋਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਆਈਆਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਏ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੋਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਾਂਗਾ। , ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਓ.ਜੇ. the ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦਾ ਕੋਡ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਰਵਉੱਚ ਚਰਿੱਤਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਹਨਾਂ of the ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ। ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਉਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲੋ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ

ਜ਼ਮਾਨਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ, □□□□ □□□ □ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇਕੱਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 438, 439 ਅਤੇ 439-ਏ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਉਪਬੰਧ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 15(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 439 ਅਤੇ 439-ਏ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15(5) ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਉਪਬੰਧ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਮੁਚਲਕੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।) ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ (ਅ) ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ। ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 439-ਏ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 439 (ਧਾਰਾ 438 ਤਸਵੀਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ) ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ (i) ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ; □□□□, ਬੱਚਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।

(10) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੇਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ

ਇੱਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ 50 ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕੇਵਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15, ਧਾਰਾ 439-ਏ (ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 439 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਚਾਰ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਮਿਤੀ 8 ਅਗਸਤ, 1984, 1984 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1292 ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ., 'ਵੀ'

(11) ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਵਜੋਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਬਣਾਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਰੇਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀ.ਆਰ. ਫੁਟਕਲ ਨਹੀਂ; 5033-ਐਮ ਆਫ 1984, ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(12) ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1984 ਦੇ ਨੰ. 5033-ਐਮ, ਨੋਟਿਸ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ/ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰੋ। ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਜੇਐਮ ਟੰਡਨ ਜੇ

ਜੇਜ਼ਿੰਦਰ ਪਾਲ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1984 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 2090-M

ਸਤੰਬਰ 25, 1984

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਚਿਲਡਰਨ ਐਕਟ (1949 ਦਾ XXXIX),— ਧਾਰਾ 3(ਸੀ), 34, 35, 42 ਅਤੇ 43— ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ— ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਕਰਨੀ— ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 34(2) ਅਧੀਨ, 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ- 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੋਰਸਟਲ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ- 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ- ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਾ 43(2) ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ — ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਚਿਲਡਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 43(2) ਅਧੀਨ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸੀਮਾ 1949 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਰਸਟਲ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ / ਦੀ ਧਾਰਾ 34(2) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 43(2) ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਸਿਰਫ ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 35(e) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਕੂਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(2) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬੋਰਸਟਲ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ! ਉਸ ਨੇ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35(ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ